PROGRAM

WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU

DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Katolickiej Szkole Podstawowej nr 6
im. ks. Franciszka Blachnickiego w Luboniu

w roku szkolnym 2026/2027

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Podstawowe pojęcia z zakresu doradztwa zawodowego
3. Obowiązujące akty prawne
4. Formy organizacyjne realizacji doradztwa zawodowego
5. Charakterystyka programu
6. Cele programu
7. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego oraz szczegółowa realizacja w klasach I–VIII
    a. 7.1. Klasy I–III – orientacja zawodowa
    b. 7.2. Klasy IV–VI – orientacja zawodowa
    c. 7.3. Klasy VII–VIII – doradztwo zawodowe
    d. 7.4. Działania dodatkowe i wydarzenia
    e. 7.5. Strony internetowe i materiały online
    f. 7.6. Literatura i materiały metodyczne
8. Zadania doradcy zawodowego przy realizacji programu
9. Sposoby i metody działań szkolnego doradcy zawodowego
10. Ewaluacja
11. Przewidywane efekty podejmowanych działań
12. Współpraca ze środowiskiem lokalnym
13. Współpraca z rodzicami
14. Dokumentowanie realizacji programu
15. Zasady organizacji działań
16. Uwagi dotyczące realizacji programu
17. Zatwierdzenie programu

1. WSTĘP

Program Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest dokumentem określającym kierunki i sposoby realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego oraz orientacji zawodowej.

Jego celem jest wspieranie uczniów w poznawaniu własnych zainteresowań, uzdolnień, mocnych stron i predyspozycji, a także w zdobywaniu wiedzy o świecie zawodów, rynku pracy oraz możliwościach dalszego kształcenia.

Działania są dostosowane do wieku i potrzeb rozwojowych uczniów.

W klasach I–VI mają przede wszystkim charakter orientacji zawodowej – uczniowie poznają siebie, swoje zainteresowania, talenty, umiejętności oraz różne zawody.

W klasach VII–VIII działania mają bardziej bezpośredni charakter doradczy. Uczniowie poznają system edukacji, możliwości kształcenia po szkole podstawowej, zasady rekrutacji, świat zawodów, kompetencje potrzebne na rynku pracy oraz sposoby planowania własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

Ważnym elementem programu są również działania praktyczne, w szczególności spotkania z przedstawicielami zawodów, spotkania z rodzicami w formule „Rodzic – ekspert w swoim zawodzie" oraz wycieczki zawodoznawcze do firm, przedsiębiorstw i instytucji dla uczniów klas VII–VIII.

2. PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Doradca zawodowy

Osoba realizująca zadania z zakresu doradztwa zawodowego, wspierająca uczniów w poznawaniu własnych zasobów, planowaniu dalszego kształcenia i podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

Orientacja zawodowa

Działania podejmowane wobec uczniów, których celem jest stopniowe poznawanie świata zawodów, własnych zainteresowań i możliwości oraz kształtowanie postawy otwartej na rozwój.

Doradztwo zawodowe

Zespół działań wspierających ucznia w rozpoznawaniu jego zainteresowań, uzdolnień, kompetencji i predyspozycji oraz w planowaniu dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej.

Informacja zawodowa

Informacje dotyczące zawodów, kwalifikacji, warunków pracy, możliwości kształcenia oraz sytuacji na rynku pracy.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Zaplanowane i skoordynowane działania szkoły, których celem jest przygotowanie uczniów do świadomego planowania własnej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

3. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

Realizacja zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole odbywa się w szczególności na podstawie następujących aktów prawnych:

1. **Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe** (tekst jednolity z późn. zm.).
2. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego** (Dz. U. z 2019 r. poz. 325, z późn. zm.), określające m.in. treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, sposób realizacji doradztwa zawodowego oraz zadania doradcy zawodowego. Rozporządzenie zostało zmienione **rozporządzeniem Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego** (Dz. U. z 2026 r. poz. 73), obowiązującym od 1 września 2026 r.
3. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w**

publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – tekst jednolity ogłoszony obwieszczeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 25 lipca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798, z późn. zm.).

4. **Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 maja 2024 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół** (Dz. U. z 2024 r. poz. 781).
5. **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej**, z późniejszymi zmianami.
6. **Przepisy dotyczące organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej**, w zakresie odnoszącym się do wspierania uczniów w rozpoznawaniu ich potrzeb, możliwości, zainteresowań i predyspozycji.
7. **Statut Szkoły Podstawowej Katolickiej nr 6 im. ks. Franciszka Blachnickiego w Luboniu.**
8. **Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły**, w zakresie zadań związanych z rozwojem ucznia, przygotowaniem do dalszego kształcenia oraz planowaniem przyszłości edukacyjnej i zawodowej.

Program uwzględnia również aktualne kierunki polityki oświatowej państwa oraz informacje i materiały publikowane przez właściwe instytucje oświatowe, w szczególności dotyczące edukacji, doradztwa zawodowego i rynku pracy.

4. FORMY ORGANIZACYJNE REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- zajęcia z wychowawcą,
- zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze,
- indywidualne konsultacje i rozmowy doradcze,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- spotkania z rodzicami uczniów klas VII–VIII w formule „Rodzic – ekspert w swoim zawodzie”,
- wycieczki zawodoznawcze do firm, przedsiębiorstw i instytucji,
- udział w wydarzeniach edukacyjnych i związanych z rynkiem pracy,

- współpraca z rodzicami, nauczycielami i instytucjami.

5. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

I–III – poznawanie siebie, swoich talentów, zainteresowań i świata zawodów.

IV–VI – rozwijanie samoświadomości, poznawanie kompetencji, zainteresowań, zawodów i znaczenia nauki dla przyszłości.

VII–VIII – świadome planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej, poznawanie szkół ponadpodstawowych, rekrutacji, zawodów i rynku pracy.

6. CELE PROGRAMU

Cele wobec ucznia

- poznawanie własnych zainteresowań i uzdolnień,
- rozpoznawanie mocnych stron,
- poznawanie różnych zawodów,
- poznawanie środowiska pracy,
- rozwijanie kompetencji społecznych,
- rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji,
- poznawanie możliwości dalszego kształcenia,
- przygotowanie do wyboru szkoły ponadpodstawowej,
- rozwijanie umiejętności planowania własnej przyszłości,
- poznawanie realiów pracy poprzez kontakt z przedstawicielami zawodów.

Cele wobec nauczycieli

- wspieranie uczniów w rozpoznawaniu ich zasobów,
- współpraca z doradcą zawodowym,
- wykorzystywanie treści doradztwa zawodowego podczas zajęć.

Cele wobec rodziców

- wspieranie rodziców w rozmowach z dziećmi o przyszłości,
- przekazywanie informacji o możliwościach kształcenia,
- angażowanie rodziców w działania WSDZ,
- umożliwienie rodzicom klas VII–VIII prezentowania swoich zawodów i doświadczeń.

7. TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO ORAZ SZCZEGÓŁOWA REALIZACJA W KLASACH I–VIII

7.1. KLASY I–III – ORIENTACJA ZAWODOWA

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I–III są wkomponowane w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

Proponowane materiały ORE

Na podstawie publikacji:

B. Czapla, B. Matyszewska, E. Ptasznik, M. Skoryna, „Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I–III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami", ORE, Warszawa 2017.

Tematy:

- „Brawo ja! – prezentacja własnych talentów",
- „Zawód moich rodziców",
- „Halo! Usterka! Szukam pomocy",
- „Reporterskim okiem – wywiad z pracownikami szkoły",
- „Dzisiejszy Jaś – kim będzie jako Jan?",
- „Po co się uczę?",

- „Jak zmieścić dzień w słoju?”.

Autorskie scenariusze przygotowane dla szkoły

Klasa I

1. „Moje supermoce”
2. „Co lubię robić?”
3. „Zawód na tropie”

Klasa II

1. „Moja mapa zainteresowań”
2. „Umiejętności są jak klocki”
3. „Zawodowe pudełko zagadek”

Klasa III

1. „Jestem dobry/dobra w…”
2. „Drużyna zawodowa”
3. „Pocztówka z przyszłości”

7.2. KLASY IV–VI – ORIENTACJA ZAWODOWA

Orientacja zawodowa jest realizowana m.in. w ramach lekcji z wychowawcą oraz podczas zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Materiały ORE

Na podstawie publikacji:

J. Brzezińska-Lauk, E. Kruk-Krymula, K. Nikorowska, „Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV–VI szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami”, ORE, Warszawa 2017.

Tematy:

- „Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych”,
- „Wybieram ten zawód, bo…”,
- „Jak oszczędzić pierwszy milion?”,
- „Kiedy zaczynamy się uczyć i kiedy kończymy?”,
- „Jak się uczyć szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się”,
- „Umiejętności – od przeszłości do przyszłości”,
- „Przedmioty, które lubię – jako drogowskazy zawodowe”,
- warsztat „Jak efektywnie się uczyć?”.

Autorskie scenariusze

Klasa IV

1. „Mój bank mocnych stron”
2. „Zawody przyszłości – co się zmienia?”
3. „Zawód pod lupą”

Klasa V

1. „Moja walizka kompetencji”
2. „Detektywi zawodów”
3. „Nie tylko popularne zawody”

Klasa VI

1. „Co jest dla mnie ważne w pracy?”
2. „Jaki zawód pasuje do tej osoby?”
3. „Moja ścieżka – następny krok”

Scenariusze autorskie przewidziane są na około **30 minut** i wykorzystują aktywizujące metody pracy: burzę mózgów, dyskusję, pracę indywidualną, pracę w parach i grupach, karty pracy, zadania problemowe oraz samoocenę.

7.3. KLASY VII–VIII – DORADZTWO ZAWODOWE

Klasa VII – obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym

1. W czym może pomóc Ci doradca zawodowy?
2. Co warto brać pod uwagę, wybierając zawód?
3. Bogaty świat zawodów.
4. Zawód, który do mnie pasuje.
5. Moje zasoby i ograniczenia.
6. System edukacji w Polsce.
7. Oferty edukacyjne po szkole podstawowej, czyli gdzie i jak mogę się dalej rozwijać?
8. Jak analizować oferty szkół ponadpodstawowych?
9. Fakty a przekonania. Mity dotyczące kariery zawodowej.
10. Kto i gdzie może pomóc Ci zaplanować ścieżkę edukacyjno-zawodową?

Zajęcia z wychowawcą

„Jakie wartości są dla mnie ważne?”

Klasa VIII – obowiązkowe zajęcia z doradcą zawodowym

1. Jak dobrze przygotować się do wyboru szkoły i zawodu?
2. Jak dobrze przygotować się do rekrutacji?
3. Szkoły kształcące w zawodach – plusy i ograniczenia.
4. Liceum – plusy i ograniczenia.
5. Pułapki na drodze podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.
6. Praca po znajomości? Rola networkingu w projektach karierowych.
7. Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacji i kompetencji w profilu zawodowym.
8. Czym różnią się kompetencje twarde od miękkich? Jak można je rozwijać?
9. Uczymy się nie tylko w szkole.
10. Mam szansę na sukces! O umiejętnościach sprzyjających realizacji planów i aspiracji – plan rozwoju osobistego.

Lekcja wychowawcza

„Procedura rekrutacyjna do szkół ponadpodstawowych”.

Zajęcia z wychowawcą

„Rozpoznaję swoje aspiracje”.

Dodatkowo

- udział w Nocy Zawodowców,
- udział w Targach Edukacyjnych,
- indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne.

7.4. DZIAŁANIA DODATKOWE I WYDARZENIA

Spotkania z przedstawicielami zawodów

Dla uczniów organizowane będą spotkania z osobami reprezentującymi różne zawody. Spotkania mogą mieć formę prezentacji, rozmowy, wywiadu, warsztatu lub pokazu.

„Rodzic – ekspert w swoim zawodzie”

W klasach VII–VIII przewiduje się zoorganizowanie spotkania na których najczęściej rodzice naszych uczniów, pojawią się w szkole w celu zaprezentowania:

- wykonywanego zawodu,
- drogi edukacyjnej,
- drogi zawodowej,
- specyfiki miejsca pracy,
- wymaganych kompetencji,
- zalet i trudności związanych z wykonywaną pracą.

Wycieczki zawodoznawcze

Dla uczniów klas VII–VIII planuje się, w miarę możliwości organizacyjnych, wycieczki do:

- firm,
- przedsiębiorstw,
- instytucji,
- zakładów pracy,
- innych miejsc związanych ze światem zawodów.

Celem jest pokazanie uczniom rzeczywistego środowiska pracy, a nie wyłącznie opisywanie zawodów podczas zajęć.

7.5. STRONY INTERNETOWE I MATERIAŁY ONLINE

Ośrodek Rozwoju Edukacji – doradztwo zawodowe

doradztwo.ore.edu.pl – programy i WSDZ

Zintegrowana Platforma Edukacyjna – materiały dotyczące doradztwa zawodowego

Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych

Zintegrowana Platforma Edukacyjna – „Wybieram zawód”

Wybieram zawód – pakiet edukacyjny dla klas 4–6

Euroguidance – materiały i publikacje

Euroguidance – książki i materiały

7.6. LITERATURA I MATERIAŁY METODYCZNE

- Bartosz B., *Poradnik metodyczny dla nauczycieli, pedagogów i doradców zawodowych*.
- Brzezińska-Lauk J., Kruk-Krymula E., Nikorowska K., *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas IV–VI szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE, Warszawa 2017.
- Chirkowska-Smolak T., Hauziński A., Łaciak M., *Drogi kariery. Jak wspomagać rozwój zawodowy dzieci i młodzieży*, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa 2011.
- Cottrell S., *Podręcznik umiejętności studiowania*, Zysk i S-ka, Poznań 2007.
- Covey S., *7 nawyków skutecznego nastolatka*, Rebis, Poznań 2011.
- Czapla B., Matyszewska B., Ptasznik E., Skoryna M., *Przykładowy program orientacji zawodowej dla klas I–III szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE, Warszawa 2017.
- Dołęga-Herzog H., Rosalska M., *Wykorzystanie metod kreatywnych w przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu*, KOWEZiU, Warszawa 2014.
- Dziurkowska A. i in., *Przykładowy program doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII szkoły podstawowej z proponowanymi scenariuszami*, ORE, Warszawa 2017.
- Forma B., Przepióra A., *Poznajemy zawody*, części 1–3, Wydawnictwo Bliżej Przedszkola, Kraków 2016.
- Gardner H., *Inteligencje wielorakie*, MT Biznes, Warszawa 2009.
- Gladwell M., *Poza schematem. Sekrety ludzi sukcesu*, ZNAK, Kraków 2008.
- Greiner I., Kania I., Kudanowska E., Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., *Materiały metodyczno-dydaktyczne do planowania kariery zawodowej uczniów*, KOWEZiU, Warszawa 2006.
- Maćkowiak A., *Kim zostanę, gdy dorosnę? Piosenki o zawodach*, Harmonia, Gdańsk 2016.
- Maćkowiak A., *Zgadnij kto to*, Harmonia, Gdańsk 2011.
- Paszkowska-Rogacz A., Rosalska M., *Warsztat diagnostyczny doradcy zawodowego*, KOWEZiU, Warszawa 2012.
- Paszkowska-Rogacz A., Tarkowska M., *Metody pracy z grupą w poradnictwie zawodowym*, KOWEZiU, Warszawa 2004.
- Strzemińska-Więckowiak D., *Kim zostanę? Wierszyki o zawodach*, SBM, Warszawa 2014.

- Zawadka M., *Chcę być kimś*, części 1–3, Mind&Dream, 2016.

8. ZADANIA DORADCY ZAWODOWEGO

- prowadzenie zajęć grupowych,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji,
- wspieranie uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań i kompetencji,
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- współpraca z nauczycielami i wychowawcami,
- współpraca z rodzicami,
- organizacja spotkań zawodowych,
- organizacja spotkań „Rodzic – ekspert w swoim zawodzie”,
- współorganizacja wycieczek zawodoznawczych klas VII–VIII,
- współpraca ze środowiskiem lokalnym.

9. SPOSOBY I METODY DZIAŁAŃ

- warsztaty,
- dyskusje,
- burza mózgów,
- ćwiczenia indywidualne,
- praca w parach,
- praca grupowa,
- karty pracy,
- gry i zadania problemowe,
- ankiety i kwestionariusze,
- rozmowy doradcze,
- prezentacje,
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- wizyty w zakładach pracy,
- wycieczki zawodoznawcze.

10. EWALUACJA

Ewaluacja programu będzie prowadzona poprzez:

- obserwację uczniów,
- rozmowy z uczniami,
- rozmowy z nauczycielami,
- rozmowy z rodzicami,
- analizę realizacji zaplanowanych działań,
- analizę udziału uczniów w wydarzeniach,
- analizę opinii uczestników spotkań zawodowych i wycieczek.

Wnioski z ewaluacji będą wykorzystywane do planowania działań w kolejnych latach.

11. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Uczeń:

- lepiej zna swoje zainteresowania,
- potrafi wskazać swoje mocne strony,
- zna różne zawody,
- rozumie znaczenie edukacji dla przyszłości,
- zna możliwości dalszego kształcenia,
- potrafi wyszukiwać informacje,
- rozwija kompetencje społeczne,
- potrafi podejmować decyzje,
- potrafi planować kolejne kroki swojej ścieżki edukacyjnej,
- poznaje rzeczywiste środowisko pracy.

12. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM

Współpraca z:

- przedsiębiorstwami,
- firmami,
- instytucjami,
- szkołami ponadpodstawowymi,
- organizacjami,
- przedstawicielami różnych zawodów.

Szczególną formą współpracy będzie organizowanie wizyt uczniów klas VII–VIII w rzeczywistych miejscach pracy.

13. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Rodzice są partnerami szkoły w procesie doradztwa zawodowego.

Szczególnie istotne są:

„Rodzic – ekspert w swoim zawodzie”

oraz indywidualne rozmowy dotyczące wyboru szkoły i dalszej ścieżki edukacyjnej ucznia.

14. DOKUMENTOWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja działań będzie dokumentowana m.in. poprzez:

- dzienniki zajęć,

- plany pracy,
- materiały dydaktyczne,
- karty pracy,
- dokumentację działań,
- dokumentację wydarzeń,
- notatki z realizacji działań,
- dokumentację ewaluacyjną.

15. ZASADY ORGANIZACJI DZIAŁAŃ

Działania będą planowane z uwzględnieniem:

- potrzeb uczniów,
- ich wieku i możliwości,
- możliwości organizacyjnych szkoły,
- bezpieczeństwa uczniów,
- dostępności instytucji i osób współpracujących.

16. UWAGI DOTYCZĄCE REALIZACJI PROGRAMU

Zadania realizowane przez wychowawców i nauczycieli nie muszą być przypisane do konkretnych dat w harmonogramie szkoły. Ich realizacja odbywa się zgodnie z planami pracy poszczególnych klas i organizacją roku szkolnego.

Szczegółowy harmonogram może być modyfikowany w zależności od potrzeb uczniów, możliwości organizacyjnych szkoły oraz dostępności osób, firm, przedsiębiorstw i instytucji współpracujących.

17. ZATWIERDZENIE PROGRAMU

Program został opracowany na rok szkolny 2026/2027 z uwzględnieniem Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, potrzeb uczniów, rodziców i szkoły oraz możliwości współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Opracowała: Agnieszka Wolna

Data: 14.09.2026